

PHSR 7

7. časť 5. POĽNOHOSPODÁRSTVO, LESNÍCTVO A VIDIECKY ROZVOJ

Strategické ciele: Poľnohospodárska činnosť v katastrálnom území je daná prírodnými podmienkami, geografickou polohou a možnosťami ekologických vzťahov. V súčasnej dobe PD Podielnikov Kežmarok pokračuje v poľnohospodárskej výrobe. Vzhľadom na charakter riešeného územia a negatívny vplyv PD na rekreáciu a turizmus v obci, by bolo vhodné presunúť poľnohospodársku výrobu do neďalekých Rakús.

V osobitnej prílohe v zmysle vyhlášky MŽP SR 55/2001 Z.z. podrobne vyhodnotiť štruktúru poľnohospodárskeho a lesného fondu s uvedením plošných výmer, skupín BPEJ a všetkých potrebných údajov za celý kataster aby zodpovedné orgány štátnej správy mohli udeliť súhlasí na nepoľnohospodárske využitie poľnohospodárskej pôdy resp. zábery LPF. V lesnej výrobe akceptovať vyhlásené ochranné lesy v území a lesy osobitného určenia. Zachovať všetky zvyšky lesných porastov a rozptýlenej zelene a rešpektovať vyhlášku MK SSR č. 149/80 o ochrane stromov rastúcich mimo lesa. V žiadnom prípade nepripustiť náhradné rekultivácie na úkor posledných zvyškov vodných biotopov a lesných remíz v poľnohospodárskej krajine a tých, ktoré tvoria ekologické zázemie sídla. V riešenom území sa nachádzajú lesné plochy a porasty evidované v LHP ochranného obvodu Tatranská Lomnica LHC TANAP.Zeleň: vzhľadom na obnovenie a posilnenie ekostabilizačných prvkov je potrebné spracovať plán ozelenenia celého katastra.

Špecifické ciele: **5.1. Zabezpečenie racionálneho obrábania PPF/(Poľnohospodársky pôdny fond) so zohľadnením na vytvorenie trvalo udržateľnej sústavy hospodárenia.** Opatrenia:

- zabezpečenie preverenia bonity pôdy z hľadiska výrobnnej konkurencie schopnosti,- vysporiadanie vlastníckych vzťahov s pôdou,- zabezpečenie racionálneho PPF,- návrh na racionálnu dotačnú politiku.

Predpokladané prínosy:

- racionálne využitie pôdy,- odstránenie neefektívneho PPF.

5.2. Podpora dynamického rozvoja prvovýroby a spracovateľského priemyslu. Opatrenia:

- podpora modernizácie a technologickej inovácie prvovýroby,- podpora zavedenia medzinárodných noriem kvality (ISO 9001 – normy EÚ),- podpora vzdelávania pracovníkov v agrosektore.

Predpokladané prínosy:

- zvýšenie produktivity práce a kvality potravín,- dosiahnutie konkurencie schopnosti a výrobnjej intenzity,
- znižovanie výrobných nákladov.

5.3. Ochrana PPF. Opatrenia:

- zvyšovanie ochrany PPF pred povodňami a záplavami,- znižovanie znečistenia pôdy a vody z poľnohospodárskej výroby,- znižovanie vodnej a veternej erózie.

Predpokladané prínosy:

- stabilizácia hospodárenia na pôde, - zvýšenie ochrany majetku, - zabezpečenie ekologickej čistoty a kvality životného prostredia, - využívanie biokalov z ČOV.

5.4. Rozvoj turizmu a agroturizmu vo vidieckom priestore. Opatrenia:

- zvyšovanie vedomia vidieckeho obyvateľstva na využívanie jestvujúcich stavieb, budov na vidieku,- zabezpečenie marketingu, propagácia vidieka – vidieckeho turizmu a agroturizmu,- zabezpečenie dotačnej politiky štátu na budovanie agroturistických zariadení.

Predpokladané prínosy:

- efektívne využívanie vidieckej krajiny pre domácich a zahraničných hostí,- zvyšovanie príjmov obyvateľov,- stabilizácia osídlenia vidieka.

5.5. Zalesňovanie poľnohospodárskych ťažko prístupných pôd. Opatrenia:

- pozemky s ťažkým terénnym reliéfom (veľká svahovitosť) začleniť do lesnej pôdy, - vysporiadať hranice medzi PPF a LPF.

Predpokladané prínosy:

- definitívne vysporiadanie pozemkov medzi PPF a LPF,- možnosť intenzívneho hospodárenia na lesnej pôde.

5.6. Podpora pri ozdravných opatrení v lesoch Opatrenia:

- získanie finančných prostriedkov od štátu, z fondov EÚ na vápnenie, postrekov chorých porastov,- výsadba poškodených lesných pôd – drevinami s požadovaným genofondom.

Predpokladané prínosy:

- bohaté lesné porasty, bohaté na lesné plody a huby, plné zdravej zveriny, vyhľadávané domácimi a zahraničnými turistami.

5.7. Podpora rozvoja poľovníckej turistiky ako súčasť rozvoja vidieka. Opatrenia:

- využívať granty pre rozvoj poľovníckeho združenia (vybudovanie obory, zazverovanie, ochrana lesného fondu, spolupráca v CR),
- vytvorenie informačnej siete, propagačného materiálu pre domácich a zahraničných hostí,
- poskytovanie možnosti poľovačky v poľovnom revíri,
- nárast turistickej, poľovníckej verejnosti na vidieku,
- možnosti prílevu finančných prostriedkov na vidiek (ubytovanie, stravovanie).

5.8. Stabilizácia a zlepšenie obhospodarovania poľovných revírov. Opatrenia:

- intenzívna starostlivosť o zdravotný stav zveriny v poľovnom revíri,-
- dodržiavanie ročného povoleného odstrelu poľovnej zveriny,-
- pravidelné zabezpečovanie objemových a jadrových krmovín na zimnú sezónu pre zverinu v poľovnom revíri.

Predpokladané prínosy:

- poľovný revír bude vyhľadávaný domácimi i zahraničnými poľovníkmi pre hojnosť poľovnej zveriny v jednotlivých poľovných revíroch.

6. SOCIÁLNA OBLASŤ A ZDRAVOTNÍCTVO

Strategické ciele: V súčasnosti sa v riešenom území nenachádza žiadne zdravotnícke zariadenie. Zdravotnícke služby pre stálych obyvateľov sídla malý Slavkov sú zabezpečované v Kežmarku vzdialeného cca 4 km, čo je primeraná dochádzková vzdialenosť aj v naliehavejších prípadoch. V oblasti sociálnych služieb nie je v obci žiadne zariadenie. Vzhľadom na rast počtu obyvateľov, by bolo vhodné uvažovať nad vytvorením zariadenia slúžiacemu pre sociálnu starostlivosť miestnych občanov v poproduktívnom veku. V obci po zrealizovaní navrhutej koncepcie CR zriadiť centrá prvej pomoci.

Špecifické ciele: **6.1. Zvýšenie kvality sociálnych služieb** Opatrenia:

- spracovanie štandardov kvality a finančnej náročnosti služieb.

Predpokladané prínosy:

- spokojnosť prijímateľov služieb.

6.2. Dosiahnutie aktívnej účasť na starostlivosti o zdravie. Opatrenia:

- zlepšiť prístup občana k informáciám o ochrane zdravia.

Predpokladané prínosy:

- prostredie podporujúce rozvíjanie zdravého životného štýlu občana.

7. ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Strategické ciele: Ochrana a skvalitňovanie životného prostredia. Vybudovanie vysokej kvality ŽP, ktorá je prirodzenou a neoddeliteľnou súčasťou rastu kultúry života a ekonomických aktivít obyvateľov. Stav životného prostredia v riešenom území je uspokojivý. Nakoľko je územie súčasťou II. stupňa územnej ochrany z hľadiska zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny, pri investičnej výstavbe je potrebné pred Územným konaním spracovať dokumenty, posúdenia, vplyv na ŽP v súlade so zákonom č.127/1994 Z.z. a doplnku č. 91/2001 Z.z. Týka sa to aj výstavby lôžkových kapacít pre cestovný ruch v obci. Pri vyhodnotení a zdôvodnení výhľadového odňatia PPF vychádzať zo zákona NR SR č.220/2004 Z.z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a zmene zákona č. 245/2003 Z.z. o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania ŽP. Celé územie je s ekologického hľadiska kvalitné s veľkým potenciálom pre rozvoj rekreácie a turistiky. V obci je potrebná výsadba izolačnej, filtračnej, verejnej, obytnej a vyhradenej zelene a doplniť aj na vhodných miestach aleje. Ochrannú izolačnú zeleň je potrebné doplniť po oboch stranách cesty. Dobudovať verejné priestory s adekvátnou parkovou zeleňou najmä v centre (Námestičko), štruktúru zelene začleniť do podtatranskej prírody. Z hľadiska ochrany prírody bol spracovaný „územný systém ekologickej stability krajiny“. V rámci neho sú navrhnuté biocentrá a biokoridory. V miestach narušenia biokoridorov budú navrhnuté účinné opatrenia na ich obnovu, resp. vytvorenie pásov vegetácie, vodné plochy. Pásma hygienickej ochrany:- okolo cintorína 50 m,- okolo ČOV 50 m,- hospodárskej a živočíšnej výroby 200 m,- ochranné pásma plynovodov a elektrických vedení a komunikácií 20 m,- 6 m ochranné pásmo okolo vodných tokov. Protizvuková ochrana:- zriadiť protihlukové bariéry, - pri športových areáloch a strediskách cestovného ruchu.

7.1. Ochrana a racionálne využívanie vôd, zabezpečenie dostatku pitnej vody. Opatrenia:

- zlepšenie kvality povrchových tokov a podzemných vôd,-
- zabezpečenie protipovodňovej ochrany a vododržnosti územia (riešiť s Popradskou vodohospodárskou spoločnosťou),-
- v celej obci úprava

nekrýtej dažďovej kanalizácie, priepustov.

Predpokladané výnosy:

- zníženie miery zdravotného rizika obyvateľov,- dosiahnutie dobrej kvality povrchových a podzemných vôd,- predchádzanie povodniam.

7.2. Minimalizácia vzniku odpadov, ekologické nakladanie s odpadmi. Opatrenia:

- znižovanie produkcie odpadov,- zvýšenie podielu separácie odpadov a zhodnocovania separovaných odpadov,- organizované a ekologické odstraňovanie odpadov,- propagácia metód moderného odpadového hospodárstva.

Predpokladané prínosy:

- znižovanie produkcie odpadov,- maximálne zhodnocovanie odpadov,- znižovanie rizík nebezpečných odpadov.

7.3. Ochrana racionálne využívanie pôd. Opatrenia:

- zabezpečenie protieróznej ochrany pôd,- prevencia kontaminácie a eliminácia kontaminovaných pôd,- zvyšovanie prirodzenej úrodnosti pôd.

Predpokladané prínosy:

- znižovanie rizika pôd eróziou, - predchádzanie kontaminácie,- zvyšovanie úrodností.

7.4. Ochrana ovzdušia. Opatrenia:

- znižovanie objemu znečisťujúcich látok produkovaných do ovzdušia.

Predpokladané prínosy:

- zlepšenie imisnej situácie v ovzduší.

7.5. Enviromentálna osвета, výchová a vzdelávanie v súlade s potrebami a trendmi ochrany životného prostredia. Opatrenia:

- rozšírenie a skvalitnenie enviromentálnej výchovy a vzdelávanie v školskom systéme i mimo neho,- podpora osvetu a záujmu širokej verejnosti v problematike ochrany a skvalitňovania životného prostredia,- zjednodušenie prístupu obyvateľov ku komplexným informáciám o stave životného prostredia v obci.

Predpokladané prínosy:

- dosiahnutie efektívneho systému enviromentálnej výchovy a vzdelávania v školách,- zvýšenie informovanosti obyvateľov a ich zapojenie do ochrany životného prostredia.

8. VZDELÁVANIE A ŠKOLSTVO

Strategické ciele: Dosiahnuť kompatibilitu vzdelania a kvalifikácie s požadovanou úrovňou EÚ. Cieľavedomé a kontinuálne prepojenie medzi dopytom na trhu práce v danej lokalite. Využitie zariadenia obecného úradu na rozvoj ľudských zdrojov a v spolupráci s Úradom sociálnych vecí a práce viesť rekvalifikačné školenia pre lepšie uplatnenie nezamestnaných na trhu práce. V obci sa nachádza MŠ, kde je 24 detí. Budovu je potrebné kompletne zrekonštruovať, v priestoroch areálu upraviť a zmodernizovať školský dvor a oplotenie. Rekonštrukcia za účelom zvýšenia kapacity MŠ a úprava areálu.

8.1. Rozvoj vzdelávania. Opatrenia:

- zapojenie relevantných partnerov do procesu vzdelávania,- podpora rozvoja vzdelávania cez rekvalifikačné kurzy.

Predpokladané prínosy:

- vytvorenie možnosti na zvyšovanie a rozširovanie kvalifikácie obyvateľov,- mnohostranné vzdelanie obyvateľov v záujme zvýšenia kvality ich života.

8.2. Zvýšenie vzdelanostnej úrovne občanov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Opatrenia:

- vytváranie možnosti pre intenzifikáciu prípravy detí zo sociálne znevýhodneného prostredia predškolského veku na vstup do školských zariadení,- vytvorenie legislatívnych podmienok pre celodenný pobyt žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v kultúrno pozitívnom prostredí,- presadenie rešpektu voči zákonom upravujúcim povinnosti rodičov v oblasti vzdelávania detí.

Predpokladané prínosy:

- zníženie sociálnej zaťažnosti regiónu,- zníženie podielu nevzdelaných a nekvalifikovaných obyvateľov.

9. VÝSTAVBA A FINANČNÉ ZABEZPEČENIE

Strategické ciele:

Hlavný dôraz by mal byť kladený na zaujímavé architektonické riešenie a celkový prínos novej výstavby pre nový charakter obce. Pri rešpektovaní katastrálneho územia a rešpektovaní vlastníckych vzťahov vzniká určitá škála pozemkov rôznej veľkosti a orientácie k svetovým stranám. RD môžu stať individuálne. Na pozemkoch RD povoľovať podnikateľskú činnosť bez negatívnych vplyvov na životné prostredie. Návrh bývania bude akceptovať demografickú prognózu pre navrhovaný rok 2020. Z hľadiska použitia PPF návrh plôch na bývanie bude podmienený súhlasom užívateľov a vlastníkov pôdy ale hlavne kompetentných orgánov samosprávy. Dominantné postavenie bude mať výstavba formou RD, v rekreačných strediskách inovácia, rekonštrukcia plôch a zariadení. Výstavba IBV v obci.

– Viacúčelový športový areál – na terajšom futbalovom ihrisku rozšíriť športové ihrisko: volejbalové ihrisko, basketbalové ihrisko, altánky, oddychové lavičky, , sociálne zariadenie, šatne s tribúnou, oplotenie a osvetlenie. – Rekonštrukcia tenisového ihriská: povrch, oplotenie, šatne, osvetlenie. – Rekonštrukcia budovy OcÚ – oprava fasády, rekonštrukcia celej strechy a vnútorných priestorov (sociálne zariadenia, schody). V budove OcÚ vytvorenie informačného centra. – Výstavba Domu smútku a úprava cintorína. – Rekonštrukcia ciest, parkovísk, vybudovanie chodníkov, autobusových zastávok, otočne pre autobusy, dažďovej kanalizácie, regulácia miestneho potoka plán ozelenenia a úprava verejných plôch. – Dostavba základnej infraštruktúry, trafostaníc, rekonštrukcia verejného osvetlenia a rozhlasu k novým IBV.

Informatívne vymedzenie etapizácie výstavby:

Č.	Stavba	Pozemok, vlastníctvo	Etepa výstavby
1.	Úprava ciest, vybudovanie chodníkov	Obecné súkromné	II. –III
2.	Rekonštrukcia MŠ	Obecné	II.
3.	Vybudovanie strediska cestovného ruchu	Obecné, súkromné	I. –II.
4.	Vybudovanie domu smútku, úprava cintorína -výsadba okrasnej zelene	Obecné	I. – II.
5.	Rekonštrukcia Obecného úradu	Obecné	I.
6.	Vybudovanie informačného centra	Obecné	I. - II.
7.	Dobudovanie viacúčelovej športovej zóny – futbalového ihriska	Obecné	III.
8.	Úprava ťažiskovej osi v strede obce	Obecné	III.
9.	Vybudovanie cyklo-turistických, agro trás a ich napojenie sa na jestvujúce trasy	Obecné súkromné	III.
10.	Výstavba a úprava autobusových zastávok a níkov, pre obojstranný smer	Obecné	I.
11.	Realizácia Plánu ozelenenia celého katastra obce	Obecné, súkromné	I. – IV.
12.	Výstavba nových IBV	Obecné súkromné	I. – IV.
13	Inžinierske siete, základná infraštruktúra, trafostanice - novonavrhované	Obecnésúkromné	I. –IV.

Finančné zabezpečenie Finančné zabezpečenie hovorí o zdrojoch financovania, ktoré sú vnútorné štátne a súkromné zdroje EÚ. Obec bude plne využívať možnosti čerpania finančných prostriedkov zo zdrojov EÚ a kofinancovanie bude riešiť vo vlastnom rozpočte z vlastných zdrojov vo forme úveru a štátnych dotácií.

10. Rámec opatrení vlády

Podpora regionálneho rozvoja a cestovného ruchu ako významného zdroja pracovných príležitostí je v Európskej únii považovaná za jeden zo základných prvkov politiky hospodárskej a sociálnej súdržnosti. Jej cieľom je trvalo odstraňovať príčiny hospodárskych a sociálnych rozdielov v rozvoji jednotlivých regiónov a napomáhať postupnému vyrovnávaniu rozdielov v ekonomickej sile regiónov a v životnej úrovni ich obyvateľov. Štrukturálna a regionálna politika by mala byť dlhodobou cieľovo zameraná na vytváranie predpokladov pre racionálne využívanie zdrojov a harmonické usporiadanie všetkých hospodárskych i sociálnych funkcií sídiel a regiónov, vyvážený hospodársky a sociálny rozvoj, ako aj ekologickú rovnováhu územia a ochranu životného prostredia. Slovenská

republika ako budúci člen sa plne pripravuje na realizáciu politiky ekonomickej a sociálnej súdržnosti

V Slovenskej republike verejná správa pôsobí a bude naďalej pôsobiť v tzv. oddelenom modeli (štátna správa a nezávislá územná a miestna samospráva). Vzťahy medzi orgánmi štátu, krajskou samosprávou, obcami a podnikateľskými a mimovládnyimi organizáciami sa budú riadiť na báze vzájomnej spolupráce (princíp partnerstva).

Vzhľadom na kultúrno-historický a prírodný potenciál celého územia Slovenska je podpora rozvoja cestovného ruchu oblasťou, ktorá si vyžaduje dlhodobú a sústavnú pozornosť tak zo strany ústrednej štátnej správy, samosprávy, záujmových zväzov a rozvojových združení ako aj podnikateľských subjektov.

Existujúci systém podpory rozvoja cestovného ruchu prechádza zásadnými transformačnými zmenami a konkrétne sa premieňa v troch základných oblastiach:

- v oblasti legislatívy,
- v oblasti inštitucionálnej podpory,
- v oblasti podporných programov pre rozvoj podnikania i cestovného ruchu.

V zmysle zákonov súvisiacich s procesom decentralizácie a modernizácie verejnej správy prešla od 1. januára 2002 časť kompetencií z orgánov štátnej správy na samosprávnú úroveň. Týka sa to i kompetencií v oblasti regionálneho rozvoja a v rámci neho aj rozvoja cestovného ruchu. **10.1. Oblasť legislatívy**

V tejto časti sú uvedené najdôležitejšie legislatívne normy, ktoré sa týkajú cestovného ruchu ako takého ako aj právne normy, ktoré majú za cieľ podporu podnikania a ekonomické oživenie regiónov.

S cieľom zabezpečenia koncepcnej činnosti v cestovnom ruchu Vláda SR na svojom zasadnutí začiatkom tohoto roka prerokovala a schválila uznesením číslo 185 **Národný program rozvoja cestovného ruchu**, vrátane súboru opatrení. Následne tento dokument prerokovala aj národná rada SR. Z jej uznesenia číslo 1336 vyplynulo zriadenie Spoločnej komisie pre CR NR SR, ako aj požiadavka na predloženie návrhu na zriadenie Národného úradu pre cestovný ruch SR ako ústredného orgánu štátnej správy s účinnosťou od 1. januára 2002. Porada ekonomických ministrov však neodporučila tento úrad zriadiť kvôli nedostatku finančných zdrojov.

Národný program určil plnenie opatrení ako napr. prijatie zákona o združeních cestovného ruchu, ako aj o komplexnom systéme financovania odvetvia, novelizáciu vyhlášky Ministerstva hospodárstva SR č. 125/1995 Z. z. o kategorizácii ubytovacích a stravovacích zariadení, vypracovanie a schválenie Regionalizácie cestovného ruchu ako základného rezortného marketingového dokumentu.

Z legislatívnych noriem, platných na území SR, sú dôležité v oblasti cestovného ruchu najmä tieto:

Zákon č. 281/2001 Z.z. zo 14.6.2001 o zájazdoch, podmienkach podnikania cestovných kancelárií a cestovných agentúr a o zmene a doplnení Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, ktorý upravuje niektoré podmienky podnikania v cestovnom ruchu a vzťahuje sa na služby poskytované prevádzkovateľmi cestovných kancelárií a prevádzkovateľmi cestovných agentúr. Cieľom zákona je predovšetkým ochrana zákazníkov cestovných kancelárií. Zákon nadobudol účinnosť 1. októbra 2001.

Vyhláška Ministerstva hospodárstva SR č. 419/2001 Z.z. zo dňa 17. septembra 2001, ktorou sa upravuje kategorizácia ubytovacích zariadení a klasifikačné znaky na ich zaraďovanie do tried. Kategorizácia sa vzťahuje na podnikateľov, poskytujúcich ubytovanie na základe živnostenského oprávnenia. Vyhláška nadobudla účinnosť 1. novembra 2001.

Zákon č. 455/1911 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení noviel a doplnkov, posledná novela z č. 279/2001 Z.z., na základe ktorej bola pohostinská činnosť a výroba pekárskejších a cukrárskejších výrobkov zaradená medzi remeselné živnosti, prevádzkovanie cestovnej kancelárie, cestovnej agentúry, výkon sprievodcu cestovného ruchu, masérské služby, poskytovanie ubytovacích služieb v ubytovacích zariadeniach s prevádzkovaním pohostinských činností medzi viazané živnosti a prevádzkovanie zmenárne medzi koncesované živnosti. Živnosť sprievodca cestovného ruchu a masérské služby môžu vykonávať iba osoby s osobitnou odbornou spôsobilosťou.

Zákon č. 366/1999 Z.z. o daniach z príjmov v znení zákona NR SR č. 358/2000 Z.z., zákona NR SR č. 385/2000 Z.z., zákona č. 154/2001 Z.z., zákona č. 381/2001 Z.z. v znení §48 - Použitie podielu zaplatenej dane na osobitné účely, kde v odseku 3 sa hovorí o tom, že sumu zodpovedajúcu 1 % zaplatenej dane, ktorá nie je nižšia ako 20 Sk daňovník môže poskytnúť prijímateľovi, ktorým je - občianske združenie, nadácia, neinvestičný fond, nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby, účelové zariadenie cirkvi a náboženskej spoločnosti, organizácia s medzinárodným prvkom a Slovenský Červený kríž. V odseku 4 tohto paragrafu je ďalej rozvedené, že podiel zaplatenej dane možno poskytnúť prijímateľovi, ak predmetom jeho činnosti sú - rozvoj a ochrana duchovných hodnôt, ochrana ľudských práv, ochrana a tvorba životného prostredia, ochrana a podpora zdravia a vzdelávania, podpora športu detí, mládeže a občanov zdravotne postihnutých, poskytovanie sociálnej pomoci a

zachovanie prírodných a kultúrnych hodnôt.

Paragraf 34 tohto zákona - Položky odpočítateľné od základu dane v odseku 2 hovorí o tom, že od základu dane možno odpočítať daňovú stratu, ktorá vznikla najviac v troch zdaňovacích obdobiach bezprostredne predchádzajúcich obdobiu, v ktorom vykázal po tejto strate /úhrne strát/ kladný základ dane, a to rovnomerne počas piatich bezprostredne po sebe nasledujúcich zdaňovacích obdobiach za podmienky, že suma rovnajúca sa odpočítavanej daňovej strate bude preinvestovaná na obstaranie hmotného investičného majetku do skončenia tretieho zdaňovacieho obdobia, v ktorom je uplatňovaný odpočet pomernej časti straty.

Paragraf 35 tohto zákona - Úľavy na dani a paragraf 35a hovoria o možnostiach využitia daňového úveru pre subjekty, podnikajúce na území SR s cieľom podpory prílevu zahraničných investícií na Slovensko.

Zákon o štátnej pomoci 231/99 Z.z., ktorý bol novelizovaný zákonom č. 434/2001 - umožňuje v okresoch podľa stanovených kritérií na výšku nezamestnanosti, poskytnúť štátnu pomoc malým podnikateľom pri obstarávaní hmotného (do výšky 50 % oprávnených nákladov) a nehmotného (25 % oprávnených nákladov) investičného majetku, pričom celková výška pomoci nesmie byť vyššia ako 3 mil. Sk.

Zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode pôsobností z orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky na úseku cestovného ruchu ustanovil nasledovný prechod kompetencií:

Na úrovni obce (§2 písm.l zákona) prechádzajú pôsobnosti na úseku cestovného ruchu:

- vypracúvanie programov CR
- koordinovanie spolupráce právnických osôb vo veciach cestovného ruchu.

Bližšie špecifikovanú pôsobnosť a činnosť obcí a miest v oblasti cestovného ruchu možno charakterizovať do budúcnosti nasledovne. Obec na všestranný rozvoj a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pre výkon samosprávy najmä:

- a/ zriaďuje miestne združenia cestovného ruchu
- b/ vyberá daň za lôžko za turistu a prenocovaný deň
- c/ sústreďuje štatistické údaje za cestovný ruch v obci
- d/ zabezpečuje výchovu miestneho obyvateľstva k cestovnému ruchu ako prvku predstavujúceho pozitívny vplyv na celkový vývoj obce.

Mestá a obce v zmysle **zákona č. 369/1990 Zb. v znení zákona č. 453/2001 Z.z.** o obecnom zriadení, môžu spolupracovať na základe zmluvy uzavretej za účelom uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti, na základe zmluvy o zriadení združenia obcí, alebo zriadením, resp. založením právnickej osoby. Predmetom činnosti združenia obcí, ako právnickej osoby, môže byť okrem iného aj miestny cestovný ruch, pričom svojou činnosťou združenie obcí napomáha vytvárať podmienky na plnenie úloh obcí, ako aj úloh vyššieho územného celku.

Zákon č. 453/2001 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a menia a dopĺňajú sa niektoré zákony v tretej časti - Spolupráca obcí v § 20a až § 20f, ktorá rieši formy a zásady spolupráce obcí za účelom uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti na základe zmluvy o zriadení združenia.

Podľa § 4 **Zákona č. 302/2001 Z. z.** o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj pri výkone samosprávy sa stará o všestranný rozvoj svojho územia a o potreby svojich obyvateľov. Pritom najmä (na úseku regionálneho rozvoja):

- a) zabezpečuje tvorbu a plnenie programu sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja územia samosprávneho kraja,
- b) vykonáva plánovacie činnosti týkajúce sa územia samosprávneho kraja,
- c) účelne využíva miestne ľudské, prírodné a iné zdroje,
- d) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov samosprávneho kraja a rozvoja samosprávneho kraja,
- e) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje svoje rozpočtové a príspevkové organizácie a iné právnické osoby podľa osobitných predpisov,
- f) spolupracuje s obcami pri tvorbe programov sociálneho a ekonomického rozvoja obcí,
- g) podieľa sa na riešení problémov, ktoré sa týkajú viacerých obcí na území samosprávneho kraja,
- h) rozvíja spoluprácu s územnými celkami a s orgánmi iných štátov,
- i) vykonáva ďalšie pôsobnosti ustanovené osobitnými zákonmi.

Podľa § 5 **zákona č. 302/2001 Z. z.** o samospráve vyšších územných celkov (zákon o samosprávnych krajoch) samosprávny kraj môže v rozsahu svojej pôsobnosti spolupracovať s územnými a správnymi celkami alebo s úradmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie.

Na základe § 16 **zákona č. 503/2001 Z. z.** o podpore regionálneho rozvoja samosprávny kraj na všeobecný rozvoj svojho územia a zabezpečenie potrieb jeho obyvateľov pri výkone samosprávy najmä:

- a) vypracúva, schvaľuje a pravidelne vyhodnocuje plnenie programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja

- územia samosprávneho kraja, prípadne jeho častí, podieľa sa na ich uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- b) vypracúva regionálny operačný program v spolupráci s ďalšími samosprávnymi krajinami, vytvárajúcimi štatistickú územnú jednotku na úrovni druhého stupňa, podieľa sa na jeho uskutočňovaní a pravidelne vyhodnocuje jeho plnenie,
- c) spolupracuje s ministerstvom a ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy na príprave národného plánu, na príprave sektorových operačných programov, spolupracuje s príslušným ústredným orgánom štátnej správy a s ostatnými sociálno - ekonomickými partnermi, podieľa sa na pravidelnom vyhodnocovaní ich plnenia,
- d) zabezpečuje trvalo udržateľný hospodársky rozvoj a sociálny rozvoj na území samosprávneho kraja,
- e) obstaráva a schvaľuje jednotlivé rozvojové projekty regionálneho charakteru, podieľa sa na ich uskutočňovaní a vyhodnocuje ich plnenie, vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť,
- f) vypracúva, schvaľuje a vyhodnocuje plnenie jednotlivých programov medzinárodnej spolupráce na regionálnej úrovni a podieľa sa na ich uskutočňovaní,
- g) pravidelne monitoruje a hodnotí rozvoj územia samosprávneho kraja a pravidelne vypracúva správy o hospodárskom rozvoji a sociálnom rozvoji samosprávneho kraja,
- h) zabezpečuje prostriedky v rozsahu svojej pôsobnosti na odstraňovanie nežiadúcich rozdielov na území samosprávneho kraja,
- i) zabezpečuje vzájomnú spoluprácu s ďalšími samosprávnymi krajinami a rozvoj spolupráce s územnými celkami alebo s orgánmi iných štátov vykonávajúcimi regionálne funkcie pri výkone samosprávy,
- j) môže zriaďovať právnické osoby na podporu regionálneho rozvoja územia samosprávneho kraja, najmä agentúry pre regionálny rozvoj,
- k) vedie evidenciu programov hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja samosprávneho kraja a obcí,
- l) plní ďalšie úlohy ustanovené osobitnými zákonmi.

V nadväznosti na vyššie citované zákony a ich ustanovenia Prešovský samosprávny kraj v priebehu letných mesiacov roka 2002 vypracoval **Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Prešovského samosprávneho kraja**. Na jeho vypracovaní sa podieľali pracovníci oddelenia regionálneho rozvoja PSK, ktorí svoje návrhy modifikovali a upravili do konečnej verzie po konzultáciách s odbornou verejnosťou, zastúpenou predstaviteľmi regionálnych rozvojových agentúr, BIC a RPIC, SOPK, Živnostenskej komory a reprezentantov tretieho sektora.

Výsledkom dokumentu, ktorý momentálne podlieha schvaľovaciemu konaniu, je materiál, ktorý poskytuje rámec rozvojovým aktivitám v Prešovskom kraji v nasledujúcom období.

Tento program na zabezpečenie rozvojových zámerov definoval 6 globálnych cieľov, a to:

1. Znižovanie zaťaženia životného prostredia
2. Výrazné zvýšenie odvetvovej a priestorovej diverzifikácie priemyslu
3. Významné zvýšenie ekonomickej aktivity malého a stredného podnikania z domácich zdrojov, dôraz na znižovanie nezamestnanosti
4. Dobudovanie infraštruktúry
5. Významné posilnenie všetkých druhov spolupráce
6. Rozvoj vidieka a poľnohospodárstva

Tieto globálne ciele boli rozpracované na podrobné špecifické ciele, opatrenia a úlohy na zabezpečenie ich dosiahnutia.

Aj keď oblasť cestovného ruchu a jeho potenciálny rozvoj sa prakticky dotýka každého globálneho cieľa, najvýznamnejšej pozornosti sa mu dostalo v rámci globálneho cieľa 3, ktorý okrem iných definoval oblasť cestovného ruchu ako špecifický cieľ č. 3, cez ktorý by sa mali realizovať nasledovné opatrenia:

- podpora vstupu investícií v záujme stabilizácie a vytvárania pracovných miest
- podpora tvorby produktov cestovného ruchu, rozvoj ľudských zdrojov a zvyšovanie úrovne poskytovaných služieb
- podpora rozvoja služieb so zameraním na malé a stredné podnikanie, zvýšenie uplatnenia informačných technológií
- podpora súkromných marketingových, odbytových a poradenských aktivít v oblasti cestovného ruchu
- podpora vytvárania pracovných miest

V súčasnom období kompetentní pracovníci pracujú v spolupráci s odborníkmi z oblasti regionálneho rozvoja na ROP Slovensko východ a jednotlivé sektorové operačné plány. **10.2. Oblasť inštitucionálnej podpory**

Národná úroveň - V súvislosti s transponovaním celej potrebnej legislatívy Európskej únie do práva Slovenskej republiky sa stáva kľúčovou otázkou schopnosť garantovať implementáciu *acquis communautaire* a jej vymáhateľnosť. Je preto potrebné posilniť administratívne kapacity v oblasti regionálneho rozvoja s cieľom efektívne využívať programy zo štrukturálnych fondov EU.

Regionálny rozvoj je od 1.12.1999 v kompetencii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky. Ministerstvo spolupracuje s ostatnými ústrednými orgánmi štátnej správy. V roku 1999 bol zriadený orgán pre všeobecnú koordináciu regionálneho rozvoja - Rada vlády SR pre regionálnu politiku pod vedením podpredsedu vlády SR pre ľudské a menšinové práva a regionálny rozvoj. Podpredsedom Rady je minister výstavby a regionálneho rozvoja SR.

Medziministerské prepojenie je zabezpečené tiež prostredníctvom Prípravného výboru pre štrukturálne fondy EÚ. Hlavnou úlohou tohto výboru je zabezpečenie úspešnej prípravy Slovenska na efektívne využívanie finančných prostriedkov zo štrukturálnych fondov.

Dôležitým inštitútom pôsobiacim v oblasti štrukturálnej regionálnej politiky na Slovensku je Monitorovací výbor pre Rámec podpory spoločenstva. Jeho úlohou je prezentovať verejný záujem o sociálno-ekonomickú súdržnosť v rámci Slovenskej republiky. Prerokúva a odporúča na schválenie Národný rozvojový plán Slovenskej republiky, regionálne operačné programy a sektorové operačné programy pred ich predložením na rokovanie vlády SR. Ďalej monitoruje plnenie cieľov a priorít týchto plánov a programov. Prerokúva a odporúča vláde SR na schválenie výročné a záverečné správy o plnení určených cieľov a tiež prerokúva návrhy na zmenu obsahu národného plánu a operačných programov.

Výbor tvoria zástupcovia štátnej správy, samosprávy, podnikateľskej sféry a neziskového sektora. Môže mať maximálne 50 členov a jeho štruktúra je vytvorená pomerne v zmysle princípu partnerstva a s vyváženou participáciou mužov a žien. Momentálne má 32 členov. Výbor bude doplnený aj o zástupcov samosprávnych krajov (po dvoch z každého samosprávneho kraja).

V rámci MVaRR SR bola zriadená 1. júna 2001 **Implementačná agentúra regionálneho rozvoja** (Agentúra na podporu regionálneho rozvoja - v zmysle zákona o podpore regionálneho rozvoja). Plní úlohy implementačnej agentúry pre PHARE - hospodársku a sociálnu súdržnosť a PHARE - cezhraničnú spoluprácu. Po vstupe SR do EÚ bude plniť úlohy platobnej agentúry pre Európsky fond regionálneho rozvoja v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1260/1999.

Pripravuje sa zriadenie "**Manažérskeho, konzultačného a poradenského e-business centra, a.s.**" Centrum prevezme odbornú gesciu za praktické školenie, budovanie a využitie e-business v ekonomike SR, vrátane vydávania a registrovania certifikátov pre bezpečný elektronický obchod. Výsledkom činnosti centra by malo byť zníženie zaostávania firiem voči štátom V4 a EÚ pri využívaní progresívnych e-business technológií a tým vytvorenie podmienok rastu konkurenčnej schopnosti firiem SR voči EÚ a svetu. Ďalej pomáhať firmám pri výbere efektívnych e-business riešení a tieto individuálne prispôbovať na konkrétne podmienky SR. V súčasnosti je v štádiu zrodu.

Krajská úroveň - Prešovský samosprávny kraj (PSK) má na výkon kompetencií v oblasti regionálneho rozvoja zriadený odbor regionálneho rozvoja, v rámci ktorého pôsobia referáty analýz, prognóz a programov regionálneho rozvoja, referát manažmentu a cestovného ruchu, referát územného plánovania.

Za účelom podpory rozvoja regiónov a ich ekonomického oživenia sú na Slovensku vytvorené **odborné inštitúcie**, ktoré sa zaoberajú regionálnym rozvojom ako takým, podporou podnikania a samozrejme aj rozvojom cestovného ruchu. Keďže ide o pomerne značný počet inštitúcií so širokým záberom činnosti, v tejto časti je uvedená len stručná charakteristika týchto inštitúcií, pričom je uvedený kontakt, kde je možné získať viac informácií a ďalšie poznatky o realizovaných a pripravovaných podporných programoch.

Inštitúcie zodpovedné za realizáciu regionálnej politiky a politiky cestovného ruchu

Slovenská agentúra pre cestovný ruch (SACR) - bola zriadená v r. 1995 s cieľom vykonávať marketing, propagačné a informačné pôsobenie v záujme rozvoja cestovného ruchu Slovenska, vykonávať oficiálne zastúpenie v zahraničí. Základným poslaním agentúry je úsilie o rast aktívneho zahraničného cestovného ruchu z hľadiska počtu účastníkov a ekonomických prínosov, vytváranie pozitívneho imidžu Slovenska v zahraničí ako cieľovej krajiny cestovného ruchu, zvyšovanie účasti obyvateľstva na domácom cestovnom ruchu, poskytovanie marketingových poznatkov zo zahraničia a iných dôležitých informácií subjektom cestovného ruchu, profesionálnym združeniam a zväzom cestovného ruchu, regiónom, orgánom štátnej správy a samosprávy.

SACR svoje poslanie zabezpečuje marketingovou a propagačnou činnosťou doma i v zahraničí, pričom využíva rôzne formy, ako je:

- oficiálna účasť a propagácia Slovenska na vybraných výstavách a veľtrhoch cestovného ruchu formou národného stánku Slovenska,
- samostatné prezentácie Slovenska ako cieľovej krajiny cestovného ruchu,
- workshopy, pracovné stretnutia slovenských a zahraničných podnikateľských subjektov cestovného ruchu,

- tlačové konferencie v zahraničí,
- distribúcia informačných a propagačných materiálov,
- šírenie informácií prostredníctvom internetu,
- spolupráca v medzinárodných organizáciách cestovného ruchu.

SACR na domácom trhu spolupracuje s regiónmi a strediskami cestovného ruchu a tiež s nasledovnými združeniami:

- Slovenská asociácia cestovných kancelárií,
- Zväz hotelov a reštaurácií SR,
- Asociácia informačných centier Slovenska,
- Združenie lanoviek a vlekov - LAVEX,
- Zväz kúpeľov a žriediel SR,
- Slovenský zväz vidieckeho turizmu a agroturizmu,
- Slovenský cykloklub.

SACR je členom nasledovných medzinárodných organizácií:

- ASTA American Society of Travel Agents ,
- CEETB Central and Eastern Europe Travel Board ,
- CECTA Central European Countries Travel Association ,
- ETC European Travel Commission ,
- RDA Internationaler Bustouristik Verband e.V.

Kontakt: **Slovenská agentúra pre cestovný ruch**

Nám. Ľ. Štúra 1

974 05 Banská Bystrica

tel.: 048/4136146

<http://www.slovakiatourism.sk/>

SZVTA - Slovenský zväz vidieckeho turizmu a agroturizmu - združuje právnické a fyzické osoby, ktoré sú spôsobilé poskytovať služby v rámci cestovného ruchu na vidieku. Zväz zastupuje záujmy podnikateľov vo vidieckom turizme a v agroturizme. SZVTA je členom Európskeho zväzu vidieckeho turizmu a dovoleník na roľníckych dvoroch, so sídlom v Štrasburgu.

Kontakt: **Slovenský zväz vidieckeho turizmu a agroturizmu**

Dobrovičova 12

812 66 Bratislava

tel.: 02/59266333

Slovensko-švajčiarske združenie pre rozvoj cestovného ruchu - bolo založené v r. 1994. Hlavným cieľom združenia je ďalšie vzdelávanie v manažmente cestovného ruchu prostredníctvom domácich odborníkov za podpory švajčiarskeho know-how. Činnosť združenia tvorí:

- vzdelávanie pracovníkov podnikov cestovného ruchu a hotelierstva, štátnej správy a samosprávy, regionálnych a miestnych združení cestovného ruchu,
- poradenská a publikačná činnosť ,
- sprostredkovanie praxe v zariadeniach cestovného ruchu vo Švajčiarsku.

Kontakt: **Slovensko-švajčiarske združenie pre rozvoj cestovného ruchu**

Tajovského ul. 10

974 00 Banská Bystrica

tel.: 048/4152782

AICES - Asociácia informačných centier Slovenska - bola založená v r. 1994 ako dobrovoľné, nepolitické záujmové združenie fyzických a právnických osôb pôsobiacich v oblasti informácií a cestovného ruchu. Asociácia vznikla na ochranu práv a oprávnených záujmov informačných centier Slovenska, na podporu a skvalitňovanie ich činnosti s cieľom propagovať Slovensko v záujme rozvoja domáceho a aktívneho cestovného ruchu.

Kontakt: Asociácia informačných centier Slovenska

Námestie mieru 1
031 01 Liptovský Mikuláš
tel.: 044/5514449
<http://www.infoslovak.sk/>

SACK - Slovenská asociácia cestovných kancelárií - bola založená v r. 1991. Združuje cestovné kancelárie so sídlom na území SR a ďalšie fyzické a právnické osoby, ktoré sú aktívne na trhu cestovného ruchu. Zastupuje a presadzuje záujmy svojich členov vo vzťahu k orgánom štátnej správy a samosprávy, je členom Svetovej federácie národných asociácií cestovných kancelárií - FUA AV/UFTAA, zabezpečuje spoločnú propagáciu na tuzemských a medzinárodných podujatiach, vydáva mesačník Aktuality pre členov.

Kontakt: Slovenská asociácia cestovných kancelárií

Bajkalská 25
821 01 Bratislava
tel.: 02/53419058
e-mail: sack@ba.sknet.sk

ARVI - Agentúra pre rozvoj vidieka - je príspevková, nezisková organizácia, ktorej poslaním je podporovať aktivity trvalo udržateľného, vyváženého sociálno-ekonomického rozvoja vidieckych sídiel, tvorbu zamestnanosti a dodatočných príjmov pre vidiecke obyvateľstvo, pomáhať obciam pripravovať a realizovať projekty v týchto oblastiach a asistovať potencionálnym a existujúcim podnikateľským subjektom na vidieku v ich činnosti.

Kontakt: Agentúra pre rozvoj vidieka

Akademická ul. 4
949 01 Nitra
tel.: 037/6537259
<http://www.arvi.uvtip.sk/>

NARMSP - Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania - vznikla spoločnou iniciatívou programu Európskej únie PHARE a vlády SR. Hlavným cieľom agentúry je iniciovať rozvoj a rast existujúcich a novozaložených malých a stredných podnikov. Agentúra zabezpečuje koordináciu všetkých aktivít na podporu malého a stredného podnikania v SR, vrátane finančných na medzinárodnej, národnej a lokálnej úrovni.

Kontakt: NARMSP

Prievozska 30
821 05 Bratislava
tel.: 02/53417328, 53417333,
<http://www.nadsme.sk/>

Podnikateľské inovačné centrá /BIC/ a Regionálne poradenské a informačné centra /RPIC/ - podporujú hospodársky rozvoj na regionálnej úrovni prostredníctvom rozvoja malého a stredného podnikania. Ich dominantnou úlohou je poskytovať komplexné služby pre sektor malých a stredných podnikateľov v jednotlivých regiónoch Slovenska, v prípade BIC sa aktivity sústreďujú predovšetkým na podporu podnikateľov s inovatívnym zameraním. V súčasnosti sieť BIC pozostáva z BIC v Bratislave, Prievidzi, Spišskej Novej Vsi, Košiciach a Banskej Bystrici. Štruktúru RPIC tvorí 12 centier rovnomerne rozmiestnených po celom území Slovenska. Činnosť týchto inštitúcií je koordinovaná Národnou agentúrou pre podporu malého a stredného podnikania.

Kontakt: BIC Spišská Nová Ves, s.r.o.

Zimná 72
052 01 Spišská Nová Ves
tel.: 053/4426254

SZRB - Slovenská záručná a rozvojová banka - bola založená Ministerstvom financií v r. 1991. Je štátnym peňažným ústavom s osobitným poslaním zameraným na podporu financovania malých a stredných podnikateľov. Jedinečnosť postavenia SZRB v systéme podpory malého a stredného podnikania spočíva v poskytovaní bankových záruk na bankové úvery, čím podstatne znižuje riziko komerčných bánk a umožňuje podnikateľovi realizovať

podnikateľský zámer. Ďalšou formou podpory je poskytovanie nenávratných finančných príspevkov na úhradu časti úrokov alebo časti oprávnených nákladov, t.j. nákladov vynaložených na investičnú časť projektu (Program podpory rozvoja cestovného ruchu SR č. 5) a poskytovanie úverov pre malých a stredných podnikateľov.

Kontakt: **SZRB**

Štefánikova 27

814 99 Bratislava

tel.: 02/57292111

<http://www.szrb.sk/>

SARIO - Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu je akciová spoločnosť, poskytujúca komplexné poradenské a investorské služby. Jej hlavnou úlohou je podporovať vstup zahraničného kapitálu na Slovensko a vytvárať v zahraničí pozitívny obraz o Slovensku ako krajiny s atraktívnym investičným prostredím.

Kontakt: **SARIO**

Drieňová 3

821 01 Bratislava

tel.: 02/48209311

<http://www.sario.sk/>

SOPK - Slovenská obchodná a priemyselná komora bola zriadená zákonom SNR č. 9/192 Zb. ako verejnoprávna inštitúcia. Členmi komory sú právnické a fyzické osoby, ktoré vykonávajú podnikateľskú činnosť okrem odvetvia poľnohospodárstva a potravinárstva. SOPK zastupuje a koordinuje spoločné záujmy svojich členov v podnikateľskej činnosti v tuzemsku i zahraničí, poskytuje im služby. Na Slovensku funguje sieť regionálnych komôr.

Kontakt: **Úrad SOPK**

Gorkého 9

816 03 Bratislava

tel.: 02/54433291

<http://www.sopk.sk/>

OBEO - Obchodno-ekonomické oddelenia pri zastupiteľských úradoch SR v zahraničí. Obchodní radcovia napomáhajú pri nadväzovaní kontaktov a obchodných stykov, získavajú pre firmy zo SR cenné informácie o trhu v danom teritóriu, prípadne informujú miestne podnikateľské kruhy o investičných a obchodných príležitostiach na Slovensku. Taktiež sa zapájajú aktívne do rôznych propagačných akcií a výstav. V súčasnosti má SR sieť 55 obchodných radcov v 47 krajinách. Informácie a kontakty na konkrétne OBEO možno získať na Ministerstve hospodárstva SR, na sekcii dvojstranných obchodných vzťahov, na tel. č. 02/4854 2113. **10.3. Oblasť podporných programov pre rozvoj podnikania**

Po vstupe do EÚ

Vypracovanie Národného rozvojového plánu pre obdobie rokov 2004 - 2006 je jedným z kľúčových krokov v príprave Slovenska na implementáciu štrukturálnych fondov v súvislosti s očakávaným prístupím SR do EÚ v roku 2002.

Kvôli prehľadu uvádzame základné informácie o štrukturálnych fondoch v zmysle úprav ich čerpania po prijatí Agendy 2000:

Po roku 2000 bol počet cieľov štrukturálnych fondov zredukovaný na tri ciele:

Cieľ 1. Zníženie zaostávania v rozvoji (týka sa najmä regiónov, kde úroveň HDP na obyvateľa nedosahuje 75 % príemeru HDP EÚ - teda aj všetkých regiónov Slovenska na úrovni NUTS II okrem Bratislavy)

Cieľ 2. Podpora rekvalifikácie na nové pracovné zaradenie, ktorá sa týka priemyselných zón, vidieckych oblastí, oblastí závislých na rybolove a krízových mestských štvrtí

Cieľ 3. Nová stratégia zlepšovania ľudských zdrojov nad rámec cieľa 1, úzko spojená s národnými plánmi zamestnanosti, takisto slúži ako referenčný rámec pre všetky aktivity v prospech rozvoja ľudských zdrojov.

Štrukturálne fondy sú nasledovné (finančná alokácia na roky 2000 - 2006 je 195 mld. Euro):

A/ Európsky fond regionálneho rozvoja, ktorý financuje (pre regióny spadajúce pod cieľ 1. a 2)

- investície do výroby (spojené s tvorbou/udržaním pracovných miest)
- investície do infraštruktúry
- rozvoj vnútorného potenciálu
- technická podpora

B/ Európsky fond sociálneho rozvoja, ktorý financuje rozvoj ľudských zdrojov a podporu zamestnanosti, aktívnej politiky trhu práce, rovnosti možností v prístupe na trh práce, odborného vzdelávania a pod.

C/ Európsky poľnohospodársky garančný a vyrovnávací fond, ktorý je zameraný na podporu rozvoja vidieka a poľnohospodárstva, na prispôsobovanie sa poľnohospodárskych štruktúr

Okrem štrukturálnych fondov bude ako nástroj financovania slúžiť **Kohézny fond**, ktorý sa bude využívať na financovanie projektov životného prostredia a dopravnej infraštruktúry v krajinách s priemerom HDP na obyvateľa nižším ako 90 % priemeru EÚ.

Bližšie informácie nájdete na webovskej stránke úradu vlády:

<http://www.vlada.gov.sk/phare/>

K dispozícií na Slovensku sú podporné programy v oblasti rozvoja cestovného ruchu a podpory podnikania, ktoré spravujú úrady práce, Ministerstvo hospodárstva a ďalšie inštitúcie.

Podporné programy úradov práce

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR prostredníctvom krajských a obvodných úradov práce zabezpečuje politiku trhu práce v SR uplatňovaním vhodných nástrojov hospodárskej a sociálnej politiky.

Zdrojom financovania politiky trhu práce je **Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny**. Finančné prostriedky v ňom sa rozdeľujú na pasívnu politiku trhu práce (podpora v nezamestnanosti) a na aktívnu politiku trhu práce, ktorá vychádza z koncepcie rozvoja každého regiónu.

Podnikatelia a záujemcovia o podnikanie, ktorí spĺňajú svojim podnikateľským zámerom regionálne potreby, môžu požiadať o nasledovnú finančnú podporu:

a) podpora vytvárania nových pracovných miest

Na vytvorenie nového pracovného miesta môže obvodný úrad práce poskytnúť nenávratný príspevok, ak nové pracovné miesto vytvára:

- občan na prevádzkovanie alebo na vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti

Evidovanému nezamestnanému alebo občanovi, ktorí začne na základe dohody s OÚP prevádzkovať alebo vykonávať samostatnú zárobkovú činnosť a nie je zamestnancom, môže OÚP poskytnúť finančný príspevok, ak bude prevádzkovať alebo vykonávať túto činnosť po dobu 2 rokov. Príspevok sa môže použiť na úhradu nákladov na obstaranie huteľných alebo nehnuteľných vecí, potrebných na dohodnuté pracovné miesto alebo úhradu nájomného za prenajaté priestory alebo pozemky potrebné pre samozamestnanie, alebo na splácanie úrokov z pôžičiek,

- zamestnávateľ:

pre evidovaného nezamestnaného

pre absolventa školy alebo pre mladistvého

b) podpora zamestnávania osobitných skupín občanov

- dlhodobo nezamestnaní,
 - občan po uplynutí obdobia poberania rodičovského príspevku,
 - občan ohrozený stratou zamestnania v dôsledku znižovania úrovne zamestnanosti jeho zamestnávateľom,
 - príspevok na zriadenie a prevádzku chránenej dielne a chráneného pracoviska.
- 10.4. Program podpory rozvoja cestovného ruchu v Slovenskej republike**

Cieľom Programu podpory rozvoja cestovného ruchu v Slovenskej republike č. 5 je formou poskytovania nenávratných finančných príspevkov prispieť k zvýšeniu kvality, rozsahu a k zlepšeniu štruktúry ponuky služieb cestovného ruchu v Slovenskej republike.

Program vyhlasuje Ministerstvo hospodárstva SR. Vykonávateľom Programu je Slovenská záručná a rozvojová

banka.

Podpora z programu je určená pre malých a stredných podnikateľov, ktorí:

- podnikajú v odvetví cestovného ruchu v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka č.513/1991 Z. z. a v znení neskorších predpisov,
- sú prevádzkovateľmi podporovaného zariadenia a je predpoklad perspektívnosti ich činnosti v predmetnom zariadení,
- zamestnávajú v čase podania žiadosti menej ako 50 zamestnancov (malý podnikateľ) alebo menej ako 250 zamestnancov (stredný podnikateľ),
- sú ekonomicky nezávislí,
- neprekračujú limit stanovený príslušnými kritériami § 10 zákona č. 231/1999 Z. z. o štátnej pomoci.

Štátna pomoc má charakter dotácie poskytnutej formou nenávratného finančného príspevku po preukázaní oprávnených nákladov použitých v zmysle zamerania projektov stanoveného v Programe. Oprávnenými nákladmi sa pre účely Programu rozumie cena obstarania hmotného investičného majetku podľa definície v Zákone o účtovníctve č. 563/1991 Z. z.

Výška finančného príspevku môže byť najviac vo výške 75 % oprávnených nákladov.

Štátna pomoc je určená pre podnikateľov, ktorí výstavbou nových alebo rekonštrukciou a modernizáciou starších objektov vytvoria na území Slovenskej republiky minimálne jednu z nasledovných aktivít:

- ubytovacie zariadenie alebo kemping zaradený do kategórie a triedy v zmysle platnej kategorizácie okrem ubytovania v súkromí; možné je akceptovať ubytovanie v súkromí nachádzajúce sa v objekte kultúrnej pamiatky zapísanej v Ústrednom zozname kultúrnych pamiatok,
- stravovacie zariadenie zaradené do kategórie a skupiny (v zmysle platnej kategorizácie), ktoré sa nachádza priamo v objekte ubytovacieho zariadenia, alebo samostatné zariadenie v mieste sústredeného pohybu turistov; zo štátnej pomoci je vylúčené odbytové stredisko kategórie bufet a projekty zamerané prevažne na zábavnú funkciu (varieté, nočný bar, kasíno, herňa a pod.),
- doplnkové služby pri ubytovanom zariadení alebo na mieste sústredeného pohybu turistov, ktorými sa skvalitní a zatraktívni ponuka služieb (športovo-rekreačné a kultúrno-spoločenské zariadenia, požičovne športových potrieb, úschovne batožín, bazény, sauny, posilovne, vodné tobogany, ihriská, detské kútiky a pod.),
- technické a technologické vybavenie prírodných a termálnych kúpalísk ako aj kúpalísk a plavární vo významných turistických lokalitách, parková úprava, parkoviská, verejné hygienické zariadenia v objektoch a areáloch cestovného ruchu,
- osobné horské dopravné zariadenie, systém mechanického zasnežovania lyžiarskych tratí, nákup mechanizmov na úpravu zjazdových a bežeckých lyžiarskych tratí, príp. doplnková vybavenosť lyžiarskeho strediska (ski servis, hygienické zariadenia a pod.).

O poskytnutí a výške finančného príspevku rozhoduje Komisia pre cestovný ruch zložená zo zástupcov MH SR, Ministerstva životného prostredia SR a SZRB. **10.5. Program štátnej pomoci na rozvoj okresov s vysokou mierou nezamestnanosti**

Účelom programu je poskytnutie štátnej pomoci formou dotácie na hospodársky rozvoj podľa §4 ods.1 písm. a) a §6 ods.1 zákona 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci pre štrukturálne postihnuté a ekonomicky slabé okresy s vysokou mierou nezamestnanosti v súlade s Integrovaným plánom regionálneho a sociálneho rozvoja (uznesenie vlády SR č.923 zo dňa 27.10.1999) a napomáhať malým podnikateľom.

Poskytovateľom štátnej pomoci je Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len "poskytovateľ"). Príjemcom podpory sú malí podnikatelia - fyzické alebo právnické osoby - registrovaní na území vybraných štrukturálne postihnutých a v ekonomicky slabých okresoch s vysokou mierou nezamestnanosti, ktorí podnikajú v zmysle Obchodného zákonníka, pričom sa vychádza zo zákona o štátnej pomoci.

Podmienky poskytnutia štátnej pomoci

Štátna pomoc sa poskytuje vo forme dotácie na realizáciu projektu, ktorý zabezpečuje vytvorenie minimálne dvoch nových pracovných miest na dobu päť rokov na projekty realizované vo vybraných štrukturálne postihnutých a ekonomicky slabých okresoch s vysokou mierou nezamestnanosti.

Celková výška poskytnutej štátnej pomoci nesmie byť vyššia ako 3 mil. Sk a u jednotlivého podnikateľa súhrnne nesmie prekročiť v prepočte 100 000 EURO v priebehu troch po sebe nasledujúcich kalendárnych rokov. Štátna pomoc sa môže poskytnúť do 65% oprávnených nákladov, ak v rámci týchto investícií podnikateľ obstaráva hmotný investičný majetok, a do 25% oprávnených nákladov na obstaranie nehmotného investičného majetku.

Bližšie informácie o štátnom programe nájdete na webovskej stránke Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR:

<http://www.build.gov.sk>

Ďalšie programy

Program obnovy dediny

Gestorským rezortom je MZP SR a je charakterizovaný ako proces aktivít prispievajúcich ku skrášleniu a zlepšeniu prostredia na dedinách.

Viac o programe na stránke www.lifeenv.gov.sk

Podporný úverový program,

ktorý realizuje Národná agentúra pre malé a stredné podnikanie, je zameraný na malé a stredné podniky, čím je vytvorený priestor aj na podporu v oblasti CR.

Podpora vidieckej turistiky a agroturistiky,

ktorú realizuje MP SR je viazaná na poľnohospodársku výrobu žiadateľov.

Informácie na www.mpsr.sk **10.1.1. Grantová schéma Cestovný ruch**

Grantová schéma cestovného ruchu má posilniť operačné a riadiace kapacity za účelom dosiahnutia efektívneho využívania štrukturálnych fondov.

Aktivity:

(A.1) Podpora malých a stredných podnikov v oblasti rozvoja cestovného ruchu

- výstavba nových ubytovacích zariadení,
- rekonštrukcia a zvýšenie kapacít existujúcich ubytovacích zariadení so zvýšením ich štandardu,
- výstavba alebo prestavba reštaurácií a podobných zariadení, ktoré poskytujú služby hlavne pre domácich a zahraničných turistov,
- príprava turistických atrakcií.

(A.2) Podpora aktivít lokálnych a regionálnych združení cestovného ruchu

- informačné letáky a brožúry,
- informačné kampane,
- marketingové analýzy a stratégie,
- organizovanie školení,
- participácia na veľtrhoch cestovného ruchu,
- propagačné brožúry, CD-ROMs, reklama v médiách.

Prínosy grantovej schémy:

Podporiť miestne iniciatívy a tvorbu nových pracovných miest v prioritných regiónoch, kde sú podmienky pre rozvoj cestovného ruchu:

- pomôže zvýšiť kvalitu cestovného ruchu.

Žiadatelia:

Žiadateľmi o grant môžu byť malí a strední podnikatelia v sektore cestovného ruchu (pre aktivitu A.1) a lokálne a regionálne združenia cestovného ruchu, neziskové organizácie, ktoré majú koordinačnú úlohu v cestovnom ruchu (pre aktivitu A.2).

10.1.2. Grantová schéma Regionálny rozvoj

Hlavným cieľom tejto grantovej schémy, ktorá bude v gescii Ministerstva výstavby a regionálneho rozvoja SR je podpora dynamiky regionálneho rozvoja a vytvorenie administratívnych kapacít, ktoré budú v budúcnosti potrebné pre úspešnú implementáciu štrukturálnych fondov.

Aktivity:

Predpokladané aktivity, ktoré budú financované touto grantovou schémou je možné zhrnúť do 4 kategórií:

Kategória (A): Stratégie a partnerstvá

- vypracovanie miestnych a regionálnych stratégií a plánu činností, ktoré s tým súvisia,
- vytvorenie informačného systému, prostredníctvom ktorého si budú môcť verejné inštitúcie vymieňať informácie, skúsenosti a overené metódy,
- zhrnutie a analyzovanie dát, ktoré sú k dispozícii na miestnej a regionálnej úrovni, za účelom zadefinovania problémov a príležitostí,
- stretnutia, školenia, semináre, študijné návštevy a výmeny v rámci hodnotenia súčasnej situácie a budovania partnerstiev na základe spoločných projektov.

Kategória (B): Miestne rozvojové organizácie

- podpora riadenia v rámci organizácií, vrátane finančného plánovania a kontroly, rozvoj podnikateľských plánov, založenie a podpora Riadiacich výborov, tréningové kurzy na podnikateľské plánovanie a s tým spojené manažérske

zručnosti,

- vytvorenie siete, prostredníctvom ktorej by si organizácie vymieňali informácie, skúsenosti a overené metódy,
- vytvorenie sietí medzi miestnymi orgánmi, združeniami podnikateľov, obchodnými úniami, miestnymi rozvojovými združeniami, finančnými inštitúciami, decentralizovanými orgánmi centrálnej verejnej administratívy. Rozvíjanie spojení medzi existujúcou sieťou verejných orgánov, miestnych samospráv a regionálnych organizácií (Informačné centrá cestovného ruchu, Združenia miest a obcí atď.),
- tréningové kurzy a školenia zamerané na prípravu projektov vo vzťahu k dostupným finančným prostriedkom,
- rozvíjanie marketingových stratégií pre lokálne a regionálne partnerstvá zamerané na vnútorný a vonkajší obchod. Aktivity obsahujú uskutočnenie marketingových auditov v regiónoch, formuláciu marketingových cieľov a akčných plánov, rozvíjanie regionálnej identity prostredníctvom publikácií a internetových stránok.

Kategória(C): Príprava projektov

- príprava štúdie realizovateľnosti pre dôležité infraštruktúrne projekty s požadovanou technickou dokumentáciou,
- vykonanie analýzy dopadu na životné prostredie,
- príprava obchodných plánov a auditov,
- príprava dokumentácie pre verejnú súťaž.

Kategória(D): Lokálne významná infraštruktúra

- obstaranie vybavenia pre kancelárie, informačné a poradenské centrá,
- obnova opustených verejných budov a priestranstiev,
- rozvoj miestnych ciest a verejnej dopravy v rámci kompetencií orgánov na úrovni NUTS IV a NUTS V,
- zlepšenie miestnych zdrojov pitnej vody,
- čističky odpadových vôd.

Prínosy grantovej schémy:

Príspeje k napĺňaniu Národného plánu regionálneho rozvoja, tým že sa:

- podporia regionálne aktivity a ich prínos do prípravy regionálnych stratégií,
- zriadia sa inštitúcie finančného manažmentu a zafinujú sa kontrolné procedúry, ktoré budú tvoriť základ pre riadenie budúcich operačných programov financovaných z prostriedkov ERDF,
- podporí technickú prípravu projektov, ktoré môžu byť v budúcnosti financované cez štrukturálne fondy, čiže vytvorí sa tzv. "project pipeline" (zásobník projektov) pre tieto fondy.

Žiadatelia:

Žiadateľ musí byť nezisková organizácia, ako napríklad obecný alebo mestský úrad, obchodná komora, združenie miest a obcí, alebo mimovládna organizácia.

10.1.3. Grantová schéma Ľudské zdroje

Úloha grantovej schémy bude predovšetkým podporovať flexibilitu trhu práce a podpora odborných tréningov a ďalšieho vzdelávania aj v oblasti cestovného ruchu. Zvláštny dôraz sa kladie na to, aby bola v projekte zahrnutá rómska problematika a problematika rovnakých príležitostí.

Aktivity:

Budú zamerané na nasledujúce skupiny:

- nezamestnaní mladí ľudia vo veku 15- 29 rokov;
- dlhodobo nezamestnaní;
- ženy;
- registrovaní nezamestnaní vo veku 45- 59 rokov;
- telesne postihnutí;
- sociálne vylúčení.

Predpokladané aktivity, ktoré budú financované prostredníctvom tejto grantovej schémy možno zhrnúť do troch skupín:

1. Stratégie a plány na rozvoj ľudských zdrojov na regionálnej a miestnej úrovni

- Príprava miestnych a regionálnych stratégií pre rozvoj ľudských zdrojov
- Stretnutia, školenia, semináre, študijné návštevy a výmeny v rámci hodnotenia súčasnej situácie a budovania partnerstiev na základe spoločných projektov

2. Projekty, ktoré sa budú zameriavať na zvýšenie flexibility pracovného trhu

- Aktivity, ktoré budú mať preventívny charakter, ako sú konzultačné služby, poradenstvo v kariére, ohodnotenie zručností jednotlivca, hľadanie zamestnania na internete a pod.

3. Projekty, ktoré sa budú zameriavať na zvýšenie kvalifikácie pracovníkov prostredníctvom zvyšovania vzdelania
- Aktivity na podporu celoživotného vzdelávania alebo rekvalifikácie
 - Príprava školení alebo tréningových aktivít

Prínosy grantovej schémy:

- Podporí koordináciu a spoluprácu na regionálnej a miestnej úrovni v rámci prípravy stratégií pre rozvoj ľudských zdrojov
- Podporí miestne iniciatívy a tvorbu partnerstiev v procese plánovania a implementácie
- Pomôže zvýšiť flexibilitu pracovného trhu
- Zlepší kvalitu práce a možnosti zamestnať sa

Žiadatelia:

Žiadateľ musí byť nezisková organizácia, ako napríklad obecný alebo mestský úrad, obchodná komora, združenie miest a obcí, alebo mimovládna organizácia. **10.1.4. Grantová schéma Priemysel**

Základným cieľom tejto grantovej schémy je zvýšiť konkurencieschopnosť slovenského hospodárstva v rámci prístupového procesu, čo sa má dosiahnuť nárastom počtu podnikov schopných produkovať vysoko kvalitné výrobky, technológie a takisto vyškoliť štruktúry na centrálnej a regionálnej úrovni schopné využívať štrukturálne fondy pre podobné aktivity v budúcnosti.

Vzhľadom k tomu, že táto schéma sa priamo nedotýka cestovného ruchu, nebudeme sa jej na tomto mieste venovať.

Informácie o nej budú na stránke MVaRR SR www.build.gov.sk

Žiadateľ musí byť súkromná organizácia.

Proces implementácie:

V prípade, že budú grantové schémy schválené Riadiacim výborom Phare v Bruseli, za implementáciu grantových schém preberá zodpovednosť Agentúra na podporu regionálneho rozvoja na MVRR SR, ktorá sa riadi Praktickou príručkou Phare, Ispa, Sapard (Practical Guide to Phare, Ispa and Sapard contract procedures).

Z grantových schém bude možné získať podporu z programu Phare.

Agentúra na podporu regionálneho rozvoja bude zároveň prijímať a predbežne posudzovať žiadosti, ktoré bude následne predkladať špeciálnej Hodnotiacej komisii, ktorá bude vytvorená pre zabezpečenie plynulého, objektívneho a efektívneho výberu projektov a implementácie grantovej schémy a v rámci nej poskytnutých grantov.

Hodnotiacia komisia bude vytvorená na princípe partnerstva a jej členmi budú predstavitelia ministerstiev, zástupcovia regionálnych samospráv a mimovládnych organizácií.

Od uverejnenia výzvy budú mať žiadatelia minimálne 60 dní na predloženie projektov. Hodnotiacia komisia na základe bodového hodnotenia jednotlivých projektov rozhoduje o udelení grantu. Rozhodnutie hodnotiacej komisie o zamietnutí žiadosti, resp. o nepridelení grantu má konečnú platnosť.

Záver: V súčasnosti v Slovenskej republike prebieha zložitý proces transformácie ekonomiky a spoločnosti, na vytvorenie potrebného inštitucionálneho rámca pravidiel EÚ. Pre tieto zámery bolo potrebné zmapovať problémy, východiská a vytýčiť socio-ekonomické a enviromentálne rozvojové ciele a priority SR. Nástrojom pre naplnenie týchto náročných úloh je Národný plán rozvoja SR. Z tohto plánu vychádzajú Krajské plány a Plány rozvoja obce, ako základný rámec pre budúce projekty, v oblasti znižovania disparít, prezentované v EÚ. Hlavným cieľom tohto dokumentu, je zlepšovať kvalitu života občanov a sociálnu súdržnosť obce, najmä vytvoriť podmienky, pre ekonomický rozvoj a tvorbu pracovných príležitostí, presadzovať koncept trvalo udržateľného rozvoja tak, aby sa obec, v rámci Prešovského kraja a SR, pri začleňovaní do štruktúr EÚ, stala plnohodnotnou.

Zatvoriť okno